

BALCANICA POSNANIENSIA XXV
Poznań 2018

OMÓWIENIA

Sprawozdanie z konferencji XVII *Balcanicum: Elity społeczne i ekonomiczne na Bałkanach* (Poznań, 26-27 października 2018).

Siedemnasta konferencja z cyklu *Balcanicum*, pt. *Elity społeczne i ekonomiczne na Bałkanach* odbyła się w Poznaniu, 26-27 października 2018 i kolejny już raz została zorganizowana przez Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i Komisję Bałkanistyki przy Oddziale PAN w Poznaniu. Tematyka konferencji dotyczyła roli, jaką odgrywały elity społeczne i ekonomiczne na Bałkanach w różnych okresach historycznych i w ramach różnych społeczności. Konferencja zgromadziła dwudziestu dwóch uczonych z Polski i zagranicy zajmujących się problematyką bałkańską: historyków, politologów, etnologów i filologów. Udział w obradach zgłosili referenci z Serbii i Mołdawii. W konferencji uczestniczyli również polscy bałkańscy z Łodzi, Katowic, Wrocławia, Krakowa, Poznania, Słupska, Szczecina i Warszawy.

Wystąpienia obejmowały rozległą tematykę funkcjonowania i roli elit bałkańskich społeczności od czasów starożytnych po współczesne. Pierwszy z paneli poświęcony był zagadnieniom mediewistycznym i składał się z wystąpień badaczy, którzy zaprezentowali referaty poruszające zagadnienia elit bułgarskich wobec podboju bizantyńskiego (Jarosław Dudek, UZ), roli elit w chorwackiej i łacińskiej redakcji *Latopisu popa Duklanina* (Wawrzyniec Kowalski, UW), czy finansowaniu IV wyprawy krzyżowej (Zdzisław Pentek, UAM). W kolejnym panelu zaprezentowano wystąpienia dotyczące elit osmańskich w epoce protoimperialnej (Krzysztof Dobosz, UJ), a także w XVI wieku (Piotr Wróbel, UJ), między innymi na przykładzie dygnitarzy osmańskich (Jerzy Hauziński, AP Słupsk), czy ich najsłynniejszych przedstawicieli, np. Mehmeda Sokollu Paszy (Ilona Czamańska, UAM). Panele popołudniowe poświęcone były natomiast elitom społeczności bałkańskich w czasach kształtowania się państw narodowych w XIX w. Wystąpienia te dotyczyły między innymi oceny miejscowych elit dokonywanej przez obserwatorów z Europy Zachodniej i samych Bałkanów (Wojciech Sajkowski, UAM; Marzanna Kuczyńska, UAM), a także ich roli w emancypacji oraz konfliktach narodowościowych i religijnych (Krzysztof Popek, UJ; Lilla Moroz-Grzelak, IS PAN; Ewa Nowicka-Rusek, Collegium Civitas). Pierwszego dnia konferencji ogłoszono również referaty dotyczącego wieku XX, min. albańskich elit ekonomicznych w dwudziestoleciu międzywojennym (Tadeusz Czekalski, UJ).

Drugi dzień konferencji kontynuował tematykę okresu historii dziewiętnastowiecznej, dwudziestowiecznej i czasów współczesnych. Patryk Bukowski (UW), Wojciech Szczepański i Jędrzej Paszkiewicz (UAM) poświęcili swe wystąpienia

serbskim elitom politycznym i finansowym w XIX i na początku XX w., natomiast Srđan Micić (Uniwersytet w Belgradzie) i Paweł Michałak (UAM) analizowali kwestie związane z funkcjonowaniem elit politycznych i dyplomatycznych międzywojennej Jugosławii. Podczas konferencji nie zabrakło również wystąpień dotyczących elit mołdawskich i rumuńskich (Lilia Zabolotnaya, Kiszyniów; Krzysztof Nowak, UŚ)

W dniu 26 października odbyło się również zebranie członków Komisji Bałkanistyki. Podczas zebrania poszczególni członkowie Komisji przedstawili swoje obecne i planowane badania naukowe związane z tematyką Bałkanów. Dyskutowano również na temat dalszych działań Komisji i przyszłorocznej konferencji *XVIII Balcanicum*.

Wojciech Sajkowski